

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК П'ЯТИЙ.

Адреса редакції і контори: у Київі, Велика Підвальна вул. д. 6, біля золотих воріт.
Телефон редакції 1458.
ТЕЛЕФОН ДРУКАРНІ 1069.
УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1910

на рік	на 6 міс.	на 3 міс.	на 1 кв.	на 1 м.	на 1 д.	на 1 г.	на 1 т.	на 1 к.	на 1 з.	на 1 м.
6.	5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25

Передплату на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 к., або по 1 карб. на протязі перш. шости місяців.
Ціна „Ради“ за кордоном: на рік 11 р., (27 кроп 94 гери на австрійську валюту), на 1/2 року—5 р. 50 к., на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закордонні читачі передплачують газету через пошту, то платять за газету по ціні австрійської для передплатників в Росії.
Передплата приймається тільки з 1-го числа кожн. місяця.
За зміну адреси 30 коп.
(Щри зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статі більшої статі, до друку негодяться, перековують в редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коштом, а дрібні зміжки й дописи одразу знімаються. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.
3 привиду насліданих до газети віршів редакція не являється.
Просьба авторів додержуватись правописю „Ради“.
Умови друкування оповістои
За рядок петіту попереу тексту, або за його місце, платиться за перший раз 40 коп., а далі по 20 коп. За рядок петіту після тексту: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітка, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз.

Городський сад і театри

В. Н. Дагмарова.

Група українських артистів під орудою МИКОЛИ САДОВСЬКОГО.

У четверг, 8-го липня (юлія), 4-а драма на 7 одм. з епілогом з спів, (юлія), виставлено буде **Помста Гуцула** (юлія), виставлено буде **Комета Гуцула** (юлія), виставлено буде **Ролго Пракседі** вильолае л. Липчина. АНОНС: завтра, 9-го липня (юлія), вист. буде ГАЛІНА. Початок о 8 1/2 год. веч. Ціна місця звычайна.
Відпові. режисюр М. Садовський.

ЛІТНІЙ ТЕАТР

Київського Руеского Купецького Зібрання.

Українська група під орудою Т. КОЛЕСНИЧЕНКА.

У четверг, 8-го липня (юлія), 4-а драма на 7 одм. з епілогом з спів, гастроль о. Сакаганського вист. буде **1) Сто тисяч** (юлія), гастроль о. Сакаганського вист. буде **2) Бу-вальщина**. У п'ятницю, 9-го липня (юлія), 5-а гастроль о. Сакаганського вист. буде **1) НАТАЛКА ПОЛТАВКА**. **2) ЯН НОВБАСА ТА ЧАРКА** ТО МІНИТЬСЯ І СВАРКА.

Од контори.

Безплатний додаток—Словник Дубровського

ПОСЛАНО ЦИМ ОСОБАМ:

Липци—1809—Івах-ко; Миколати—1043—Кол-ку; Прилуки—1313—Ар-хову; Ромодан—531—Омел. Пав-ко; Сімферополь—345—Жу-ку; Тольск—1470—Бригад.; Чернівці—1471—Ворон-му. Тах, хто додатка не одержить, просим сповістити Контору не пізніш, як через два тижні після одержання № 153.

Ціна „Рада“ з 1-го юлія до кінець газети „Рада“ 1910-го року **3 карб. 25 коп.**
Не спізняйтесь з передплатою.

ГРАМОФОНИ

патефони і найбільшій вибір пластинок до них по самим помірним цінам можна придбати тільки в головному складі музичних струментів і нот

Г. І. Іиндржишек,

Київ, Хрещатик, 41, бель-етаж.

т-1560-10

Об'єднаний Комітет

по збудуванню пам'ятника Т. Г. Шевченкові

оповіщає другий міжнародний конкурс на вироблення ескіза пам'ятника, що має бути поставлений в м. Київі. Ескізи мають бути представлені не пізніш—8 грудня в день 1 жовтого 1911 року, по старому стилі. Премії призначаються такі: в 1500 р., 1000 р., і 500 р. Подробиці конкурсу і плава місцевости, призначеної під пам'ятник, можна одержати в Об'єднан. му. Комітетові—Київ, Городська Урава* або ж прочитати в журналі „Зодчий“, що надрукував повну програму.

У Катеринославі

при книгарні

Лозинської на Проспекті

відчинено відділ контори „Ради“, де приймається передплата частками на таких-же умовах, як і в конторі газети, а також продаються окремі №№ в роздріб.

Д-р Черняк В. Житомир, 16. Приём 9-12 та 5-8 жікки 1-2. Праці (сіф.), вен., мочепол. (спец. голі. звужен), пол. розст. Усі спец. метода гоіт. Є ліжка в окр. поміжк. міс.-822-273

На увагу тим хто їде до **РІВЕРІ!**
ЛІКАРЬ М. І. Козловський, приймає хворих: Italla. Ospedaletti Ligure (presso Sanremo).

В Одесі

передплачувати „РАДУ“ на таких-же умовах, як і в конторі газети, можна у власного агента **В. Буряченка**. У нього-ж приймаються на вигляд для замовлення „Оповістки „Ради““. Зворотитись по адр.: Одеса, Слободака, Романовка. Пост 7-ма верговга.

У ХАРЬКОВІ

передплачувати „РАДУ“ на таких-же умовах, як і в конторі газети, можна у власного агента **В. Чолопая**-ського, Нечетинська. буд. № 7, а також в „Українській Книгарні“ Рібвал № 25.

Нова пересторога.

Криві події в львівському університеті знову поставили на очі цілого цивілізованого світу українську справу, знову розкрили всю ненормальність політичного і культурного становища народу, другого числом у всій Слав'янщині. Коли два роки тому молодий студент звалив намісника Галичини, польські шовіністи пояснили це звычайним своїм способом—гайдамацькими звичалями боротьби в українці. Проте й тоді цивілізований світ в особах найкращих заступників своїх потягнув руку за українцями. Загальне враження від учинку Січинського було таке, що нестерпуче, видно, живе українське життя в Галичині, коли вони беруться до таких способів боротьби, які звисні тільки серед безправних людей. Постріл Січинського був знаком, що гніт над українцями в Галичині дійшов уже тих меж, коли приходиться ропсач і вкладає єдину зброю в руки. Так цивілізований світ арозумів, так і оцінив ту подію, не вважаючи на скажений галас швехпольської преси, що силкувалася затупувати вагу того ропсачливого кроку. Немов щоб те враження ще більше підсилити, стався нові події в львівському університеті, коли знов полариса кров, коли наложив головою молодий студент-українець. І знов, не вважаючи на дикі крики швехпольського громадянства та преси, правда потрохи виходить на верх. Своєю кров'ю Кошко ще новий ропсач універсал до всього світу про гніт над українським народом, нову видав скарпу на неможливе становище рідного народу.

І скарпа та не перейде без наслідків. Вже навіть наслідки її позначаются. В сьогоднішньому числі нашої газети читачі знайдуть переклад статті з „Кієвской Мысли“, і таких голосів лунає де далі все більше. Панування польської шпльхти в Галичині вже починає оцінювати цивілізований світ по заслугам.

До тієї ж категорії—справжньої оцінки галицьких стосунків повинні прилучити й деякі моменти польсько-російської наради в Кракові з приводу грональденської баталії. Як подають телеграфічні звіст і з Кракова, де-які росіяне, між иншим дд. Родичев та Стахович, на нараді польських поступовців виступили з такою думкою, яка ледве чи до душі буде швехпольському громадянству. Д. Родичев, напр., просто таки умоулав поляків, щоб вони стали на справедливу путь в українській справі, бо та чи инша постановка цієї справи в Галичині одібеться й на постановці самої польської справи в Царстві Польському. Цим ще раз підкреслено той звязок, який має національна політика народів, поділених між ріжними державами, і дано пересторогу польським в-рховодам у Галичині. Звязок той і давніше давався в знаних поляках, що, напр., у Прусії мусіли мовчки вислухувати натяки на хазяїнування своїх земляків у Галичині. Тепер, через голосні події, давній досвід розсхдитесь ширше і набірає більшої ваги; галицькі події робляться пересторогою полякам і по інших краях.

І це цілком натурально. Не може вимагати до себе справедливости той, хто сам до других її не знає, як не може бажати для себе людської логіки чоловік, що у своєму власному житті керується готентотськими принципами. І нехай це стане справді пересторогою тим з-поміж поляків, що не засліплени в-край швехпольським шовінізмом і можуть ще оцінювати події по наслідкам їх. Ми хотіли б вірити, що ця пересторога не мине марно і присилує хоч країці елементи польського громадянства сервозно замислитись над тим, що діється в Галичині. Адже й так уже давній ореол поляків, як борців за волю, дуже в Європі потемнів і злиняв од останніх подій,—то нехай же самі поляки ділом подбають, а не словом, щоб він з-всім і на-віки не пропав. Повернути втрачену репутацію куди важче, ніж на-ново придбати її...

Близькі майбутні новини в українським будівництві.

Перебуваючи у Полтаві, мені довелось побувати не лише біля відомого своїм стилем земського будинку, а навіть і в його самому; довелось зазнайомитися де а ким з земців, що так чи инше мали вплив на долю цього будинку.

Вагацько цікавого а історії будування його нам подавав член управи Е. Е. С—ов. Приємно й цікаво було слухати його якусь ніби сповість! З яким натхненням він говорив, що праця не пішла марно, він бачить реальні наслідки: школу імені І. Коллєрвського збудовано на зразок земського будинку, геть по всій Полтаві збудовано так газетні кіоски та величезні крамнички, що мають вони певні ознаки українського стилю.

Цікаво й потрібно зауважити те, що праця в напрямі відродження й розвитку українського стилю й орнаменту, праця де-яких земців має знову виявитись в будівлі пам'ятника в

Полтаві, на тім місці, де торік, під час „Полтавських свят“, Царь Николай II розмовляв з селянськими уповноваженими.

Пам'ятник-каплиця, але вся художня увага мусить бути звернена тільки на зовнішню форму а стиль, що має бути українським. Асігновано шооб до 30 тисяч карб.; матеріал має бути граніт та залізо-бетон.

Комітет по збудуванню пам'ятника має оповістити умови конкурсу (з трьома преміями: у 500 карб., 300 карб. і 200 карб.) по всіх будівничих та звычайних органах преси і особливо по українських журналах та часописах. 23 юлія має бути засідання цього комітету, то згодом можна буде про те докладніш подати відомости. Поки ж що, дуже бажано було б, аби архітектори та художники, що працюють над розробленням українського стилю, звернули пильну увагу на цей конкурс і дали б ще новий мистецький твір.

Варто було б щоб на такі конкурси й роботу звернули особливу увагу наші студенти-українці петерб. іа-ституту цивільних інженерів, що мають поставити своїм завданням—сприяти поширенню й розробленню українського стилю.

Молодий земський архітектор д. Липчик бажав мати у себе на літо студентів, які б цікавилися українським стилем, і трохи навіть дивувались, що від українського гуртка цього інституту не було ні одного проханья на роботу. Теж саме висловлював і член управи С. Він казав, що на майбутню будівлю каплиці охоче й неодмінно запросить і не одного з студентів-українців цивільників, коли, звичайно, знайдуться в них охочі на те.

Далі ще така справа. Саме тепер обговорюється в земстві та в міністерстві фінансів питання про будівлю нової залізничі Полтава—Катеринослав—Херсон і далі: Зінків—Галдяч—Путявль—Новгород-Сіверський—Орша та ин. В осени проект кінче буде розглянуто. В будівничим акційним товаристві буде приймати участь і полтавське губерньське земство. І от, каже один з членів, дуже й дуже бажано було б, аби до того часу складалась би хоч новелічка спілка українських архітекторів-художників та студентів-цивільників, та і подала б в це акційне товариство проекти „вагон-палаців* (ваззалів) 2-го, 3-го й 4-го розрядів, виконаних в українському стилі. Цей член каже, що праця була б не так важка, бо внутрішнє розміщення поковт та кімнат звычайно заланячне; слід звернути увагу тільки на зовнішнє оброблення будинків.

Коли б пощастило це здійснити, то то б була величезна реклама й популяризація українського стилю—на протязі цілих сотень верстов краєвадьясь б оригінальні будинки знаєвадного стилю, що тепер звертає на себе загальну увагу, а де б мало велике культурне значіння.

В тім його віра... а в вірі й сила,

(З листа до вчителів Д. Т.)

Ворис Грінченко, що почав свою курсну працю, будучи селянським учителем, добре знав життя українського народу і його бідуювання в злиднях та темряві.

Освітї народу В. Грінченко надавав найперше, що найбільше значіння; в тій роботі на освіту народу іажив він своє життя і на ту роботу завжди кликав своїх товаришів—однородців.

От його думки про це, випадково висловлені в листі до мене в червні 1897 року. Нагадаємо їх тут сучасним учителям селянським і всій українській інтелігенції, що, пороскидувана по всіхках завулках широкої України, часом спроневерятьсь і губить віру й надію.

Хай упевнений голос свого брата інтелігента і вчителя гуцаю лунає й з того світу та підслює і кліче до праці для нашого народу українського!

„Любий і дорогий земляче! Дуже добре розумію, як тяжко вам працювати серед тих обставин, серед яких стоїте. Доля нашої просвітної роботи така вже нещаслива, що саме ті люди, які хотіли-б її робити, часто в таких обставинах стоїть, що не можуть свого бажання здійснювати. Хочеш...

НОВА КНИЖКА:
Императорская Академия Наук.
„Объ отмѣнѣ стѣсненій малорусскаго печатн. слова.“
1910 г. С.-П. Б.
Друковано за дозволом Акад. Наук. 44 стор., ціна 25 коп.
Продается в „Українській Книгарні“ у Київі, Безакієвська № 8.
00-1468-12

Вийшли з друку і поставили на продаж **НОВІ ПІЄСИ** (до вистави драмат. ценз. доволені).
Сергія Николаса.
І „АРТИСТ“ жарт на 1 дію.
II ВАВИЛОН В ЛИСЯНЦІ
драматичні малюнки 4 дії, 5 картин.
Сторінок 92. Ціна 35 коп.
Склади і продаж в Київі в книгарнях: Українській—Безакієвська, 8. Лт.-Наук. Вістника—В. Володимирська, 28. і С. Червонослівської—Фундуківська, 4.
00-1645-2

Продолжается подписка на ежедневную газету „ОГНИ“ (Кіевская Коп'їнка).

ПОДПИСНАЯ ЦЬНА:
Въ годъ . . . . . 3 р. 50 к.
Въ мѣсяць . . . . . — р. 30 к.

Цьна отдѣльнаго номера **ОДНА** коп'їйка.

Плата за объявленія:

за каждую строку петита, или за ея мѣсто позади текста 25 к. за первый разъ и 10 к. за каждый слѣдующій. Впереди текста по 40 к. за строку въ первый разъ и по 20 к. за каждый слѣдующій. Для лицъ, ищущихъ труда 10 коп.
Адр. редакц. и главн. конт. Институт. 8, кв. 9, бх. со двора.
2-1 Редакторъ-Издательница О. П. Прохаско.

